

# Velkommen inn!

## EMAprouject.com – et kunnskapsrom i Arktis

**Grete Gunn Bergstrøm**

*Det finnes mange reindriftsfolk i verden. Lenge visste vi ikke om hverandre. På nittitallet forandret det seg og den aller første verdenskongressen for reindriftsfolk ble holdt i Tromsø i 1993. Seinere ble "andre arktiske nomadiske folk" en del av den nasjonale curriculum i reindriftsutdanninga i Norge. Nå visste vi om hverandre – men hvor fantes kildene til mer kunnskap?*



■ Foran det russiske Nasjonalbiblioteket, St. Petersburg. Her ble EMA konferansen arrangert 12.-13. desember 2012. *Originaltekst:* Participants of the First scientific and practical conference "Electronic Memory of the Arctic – Cultural Communications of the Circumpolar World". The National Library of Russia in St.Petersburg in the background.

### Utfordringen

Kunnskapssamlinger om den arktiske kulturelle arv, om utforskning av regionen og om livene til innbyggerne i det sirkumpolare området finnes – men har nettopp vært vanskelig tilgjengelige. Samlingene er sjeldne, har ulike språk, formater og presentasjonsløsninger og ligger spredt "på private hender", i ulike institusjoner, og i forskjellige regioner og stater i Arktis. Mange nasjonal-

bibliotek og arkiver har digitalisert kolleksjoner for å ta vare på dem for kommende generasjoner.

### "EMA project.com" som svar

Electronic Memory of the Arctic (EMA) er et internasjonalt samarbeid mellom Arktisk råds medlemsland, for å svare på erfarte kunnskapsbehov fra ulike hold om det sirkumpolare området. Prosjektet søker å bringe sammen elektroniske ressurser med relevans for nordområdene. Løsningene er nettopp designet for å akkumulere, digitalisere, bevare og stille til rådighet fri tilgang til kulturelle og historiske ressurser relatert til den sirkumpolare verden. EMA ble initiert allerede i 2009 og fikk i 2011 klarsignal fra Arktisk råd.

EMAprouject.com er en arktisk internettportal. Den så dagens lys i 2011. Via denne høyteknologiske, infrastrukturelle informasjonsplattformen kan nasjonale arkiv, bibliotek, institusjoner og organisasjoner m.m. implementere aktuelle arktiske kolleksjoner og kunnskapsressurser. Prosjektet drives av partnerskapsgruppen NPP EMA, eller "Non-profit-partnership Centre for the Preservation of Cultural and Historical Heritage EMA".

Det tekniske rammeverket for portalens enkle og søkbare løsninger bygger på "state of the art" – digital teknologi, dvs. bruk av det ypperste av løsninger, design og utstyr tilpasset formål og behov. Tidligere har man gjort løsninger for kart, store

kolleksjoner av digitalisert lyd og vokalarkiv m.m. Flere av samlingene inneholder verdifulle opptak fra ulike urfolk i Russland.

Så, nå i 2013 er nettportalen *EMA-project.com* tilgjengelig for oss alle! Her er fri tilgang til unike arktiske arkiver og kunnskapskolleksjoner, gå bare til nettadressen skrevet ovenfor. Lyd- og filmopptak fra forskning og ekspedisjoner, boksamlinger, forskningsartikler m.m. som angår den arktiske regionen er lett å finne fram til. Intervjuer, beretninger, kunst- og kulturpresentasjoner på urfolks egne språk og fra ulike arktiske folkegrupper er godt representert.

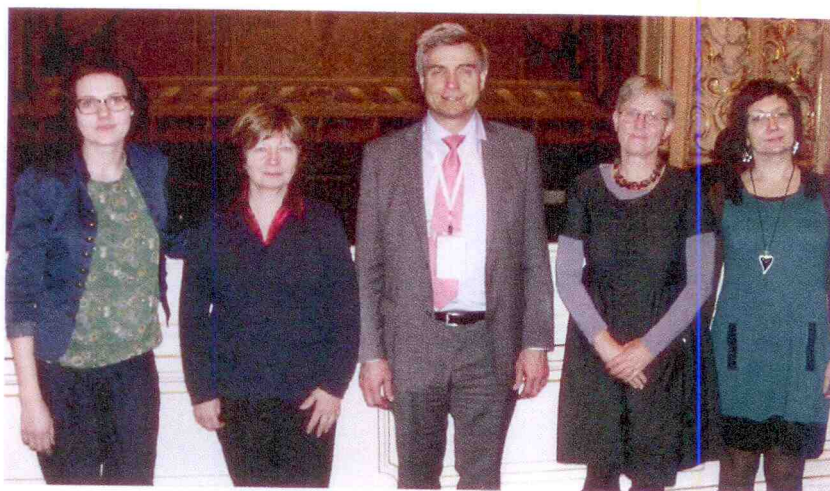
### St.Petersburg 2012 – nye EMAdeltakere fra Norge

Arkiverket / Sámi Arkiiva i Norge signerte en intensjonsavtale med NPP EMA i desember 2012 i St.Petersburg. Nasjonalbiblioteket gikk inn i prosjektet i 2011. Samarbeidet vil handle mye om gjensidig utvikling av løsninger for å bidra med aktuelle digitale arktiske kolleksjoner (kalt nasjonale segment) i EMAportalen.

Sámi Arkiiva deltok samtidig på konferansen *Electronic Memory of the Arctic – Circumpolar World Cultural Communication*, holdt på det russiske Nasjonalbiblioteket i St.Petersburg. Også forskere og representanter fra UArctic, ArcticPortal (Island), Arctic Centre (Finland), The Yukon Archives (Kanada) Nasjonalbiblioteket (Norge), Sámi Arkiiva/Arkiverket (Norge), Universitetsbiblioteket i Tromsø (Norge) og et tjuetalls russiske bibliotek, vitenskapelige institusjoner og arkiver deltok.

I to dager presenterte og drøftet vi forskning, samlinger og EMAs muligheter og begrensninger. Arktiske urfolks kunnskap, tradisjonell eller ny, og EMAs prosjektets bidrag til å bevare, videreføre og fornye den sto i fokus. Fra Yamal-Nenets autonome område presenterte man blant annet interaktive undervisningsopplegg for læring av ulike arktiske urfolksgruppers språk.

Prosjektet vil pågå til 2015. EMAportalen planlegges også som en ba-



■ I kammeroperaen i St.Petersburg. Fra venstre: Marina A.Palchikovskaya International Liaison Manager NPP EMA, Irina Zubchenko Universitetsbiblioteket i Tromsø, Roger Josevold og Anne Melgard fra Nasjonalbiblioteket og Grete Bergstrøm fra Sámi Arkiiva / Arkiverket.

Foto: Irina Zubchenko, Universitetsbiblioteket i Tromsø.

se for et "arktisk ekspertsamfunn". Fram til 2015 vil man utvikle en arktisk wikipedia; ArcticWiki, på basis

av *The Northern Encyclopedia* som allerede finnes tilgjengelig i portalen.



■ På sightseeing en snørik dag i St.Petersburg. Peter den store regnes som byens grunnlegger. Grete Bergstrøm fra Sámi Arkiiva / Arkiverket i Norge. Foto: Irina Zubchenko, Universitetsbiblioteket i Tromsø.



■ Bibliotek i gull og marmor. Et fasjonabelt bygg med rike samlinger. Anne Melgard fra Nasjonalbiblioteket og Grete Bergstrøm fra Sámi Arkiiva / Arkivverket på rundtur i Nasjonalbiblioteket i Russland, St.Petersburg.

Foto: Irina Zubchenko, Universitetsbiblioteket i Tromsø.

Arktisk råd er en viktig støttespiller for EMA grunnet prosjektets betydning for å promotere og bevare arktisk kultur og kunnskap i en sirkumpolar og også en global kontekst.

Særlig ansees det som et vesentlig bidrag til undervisning, forskning og styrking av urfolks identitet, språk og kunnskap i Arktis. Og, ikke minst, EMA prosjektet virkeliggjør en fri til-

gang til en mengde digitale kilder og kunnskapsressurser fra Arktis som vi ellers bare hadde drømt om!

For mer informasjon: se <http://www.emaproject.com/>



*Forfatteren er arkivar ved Sámi Arkiiva.*